

Ghid de buna practica pentru lucratorii de tineret

GHIDUL COORDONATORULUI

GHIDUL COORDONATORULUI

2007

CUPRINS

1. Prefata
2. Ce este un Consiliu Local al Copiilor si/sau Tinerilor?
3. Conceptul de coordonator CLC/T
4. Cine poate fi coordonator al unei astfel de structuri?
5. Profilul coordonatorului ideal
6. Statutul si rolul unui coordonator
7. Drepturile si obligatiile coordonatorului
8. Probleme ce pot interveni in procesul de coordonare
9. Potentiale solutii
10. Resurse pentru coordonatorii de tineret

PREFATA

Participarea publică este un proces complex ce urmărește influențarea deciziilor și determinarea schimbării sociale. Participarea copiilor și tinerilor reprezintă implicarea lor voluntară în chestiuni care îi privesc în mod direct sau indirect, indiferent de situația lor socio-economică, de apartenența la anumite grupuri defavorizate sau grupuri de risc. Acest lucru nu este posibil fără existența unor condiții minime care să asigure crearea unui mediu favorabil implicării copiilor, un mediu în care aceștia să se simtă ocrotiți și încurajați să-și exprime în mod liber opiniile. Este important să existe alături de copiii/tinerii implicați și adulți responsabili, dar care nu uita să fie alături de ei și cu fapta și cu vorba.

Acest ghid va ajuta coordonatorii sau viitorii coordonatori ai Consiliilor Locale ale Copiilor și Tinerilor dar și pe lucrătorii de tineret în general să constientizeze importanța pe care o are un adult în a echilibra diferite situații, în a media conflictele existente, în a-i conduce pe copiii/tineri către reușita implicării lor.

Sperăm să atingem toate punctele sensibile/toate micile obstacole pe care orice coordonator le întâlnește și să alcătuim o imagine corectă și completă a lucrătorului de tineret.

Autorii

Consiliu Local al Copiilor si/sau Tinerilor?

Consiliul Local al Copiilor și/ sau Tinerilor (CLCT) este o structură de reprezentare a tinerilor/copiilor dintr-o localitate. El reprezintă simultan un cadru de exprimare liberă a opiniilor și o modalitate de transformare a ideilor copiilor/tinerilor în proiecte

CLCT-urile sunt organizate pe modelul consiliului adulților. Ele apar în urma unui proces electoral similar: toți elevii din localitate, de pe o anumită plajă de vârstă (clasele V-VI sau IX-X, în general) își votează reprezentanții în școli sau centre speciale.

Partea întâi: alegerile

Ziua alegerilor este doar momentul culminant al unui proces care începe cu obținerea, de către inițiatorii alegerilor, a unei hotărâri a consiliului local de agreere a unui consiliu local al copiilor/tinerilor și a acordului Inspectoratului Școlar Județean pentru intrarea în școli și organizarea de alegeri. Urmează prezentarea proiectului în fața directorilor de școli și, cel mai important, intrarea în fiecare clasă a unor voluntari (preferabil elevi de liceu sau studenți) special instruiți pentru a explica elevilor procesul electoral și ce înseamnă un Consiliu Local al Copiilor și/ sau Tinerilor. Pentru postul de consilier local poate candida oricare dintre elevi (cu condiția să aibă nota minimă 8 la purtare și să nu fie corigent - conform legii electorale). De altfel, cu cât sunt mai mulți candidați foarte bine instruiți, cu atât proiectul înseamnă că a fost înțeles/ aplicat mai bine. Fiecare candidat își depune dosarul la un birou electoral de circumscripție; dosar ce trebuie să conțină acordul scris al părinților, al școlii, lista cu susținătorii, etc. El își organizează, după cum consideră mai potrivit, o campanie electorală care poate include de la realizarea de afișe electorale lipite în școală, până la întâlniri cu alegătorii în fiecare clasă sau în cadrul unui forum de candidați. La sfârșitul campaniei în care candidații și-au făcut cunoscute intențiile și calitățile este ziua alegerilor. Întregul proces electoral este organizat și supravegheat de un birou electoral de circumscripție format tot din elevi, asistați de voluntarii instruiți care au intrat și în clase.

Partea a doua: functionarea

Rezultatul votului este alegerea din fiecare școală a unu sau mai mulți reprezentanți la nivelul comunității. Cei aproximativ 20 de consilieri (numărul variază în funcție de dimensiunea localității) sunt principalii actori ai celei de-a doua părți a Proiectului PAL-TIN (Participarea Tinerilor la Administrarea Locală - proiect inițiat în 1994 de Asociația Master Forum).

Ei au promis rezolvarea unor probleme ale tinerilor și ajung în momentul în care trebuie să pună în aplicare soluții.

Rolul MASTER Forum este de a asigura instruirea necesară pentru acești tineri cu vârste între 12 și 16 ani, astfel încât să poată să își asume un rol activ în comunitate. Ei pot fi o portavoce - semnalând problemele tinerilor în fața autorităților locale, a presei și a publicului larg. Dar ei trebuie să poată realiza ei înșiși proiecte, ori să îi mobilizeze pe alții alături de ei pentru curățarea orașului, ajutorarea celor nevoiași, asigurarea educației tinerilor în probleme civice, de sănătate și sexualitate, ori convingerea autorităților locale de necesitatea unor anumite măsuri etc.

Cursurile pentru consilieri (dar și pentru voluntarii și colaboratorii lor) au ca teme: managementul de proiect, lucrul în echipă, strângerea de fonduri, relația cu mass-media, comunicarea internă, cunoașterea sinelui, planificare strategică, noțiuni de bază despre administrația locală și mediul asociativ etc.

La ce e bun un Consiliu Local al Copiilor și/ sau Tinerilor?

CLCT-ul constituie mai mult decât un exercițiu practic al procedurilor alegerilor democratice. Acesta ar fi rezultatul minimal al organizării alegerilor. CLCT-ul, constituit prin opțiunea colegilor din localitate, are o **legitimitate** și o **reprezentativitate** care îl îndreptățesc să formuleze propuneri și să inițieze activități în interesul celor care l-au ales și al întregii comunități. Consilierii pot să ceară ca autoritățile locale să își definească o **politică de tineret**, pot și trebuie să contribuie la elaborarea acesteia și la punerea ei în aplicare. Practic, membrii CLCT-ului au posibilitatea să exprime așteptările și cerințele colegilor pe lângă autorități și, în măsura posibilităților lor, să inițieze acțiuni proprii în vederea satisfacerii acestor așteptări și cerințe. Tinerii membri ai CLCT au a descoperi probleme și a propune soluții privind viața copiilor, a tinerilor și a întregii comunități. Ei vor trebui să se informeze în legătură cu aceste probleme, să le studieze, să identifice soluții și să elaboreze planuri de acțiune pe care, împreună cu cei care i-au ales, urmează să le realizeze. Ideile nu au lipsit. Dacă nu poate fi realizat totul, imediat, viitorii consilieri vor prelua problemele identificate.

A fi coordonator de consiliu inseamna a avea o functie, dar nu in consiliu, ci in raport cu consiliul. Aceasta functie este o functie de conducere.

Ocuparea acestei functii se face prin:

- initiativa proprie
- prin "numire/desemnare" de catre Primaria sau Inspectoratul Scolar
- prin desemnare de catre consiliu in cazuri speciale

Functia de coordonator de consiliu este o functie neretriuita in Romania, exercitata in regim de voluntariat. Chiar in cazurile, rare de altfel, in care Primaria sau Inspectoratul Scolar Judetean a desemnat un functionar al sau sa se ocupe de consiliu, aceasta sarcina vine sa se adauge celorlalte sarcini de serviciu.

In alte tari unde exista structuri asemanatoare, de pilda in Franta, coordonarea consiliului este o sarcina retribuita din bugetul local, intrucit exista reglementari juridice in materie.

Coordonatorul ocupa un loc central in consiliu.

Functia de conducere care îi revine face din coordonator un manager și un lider (legitim formal, la inceput, dar avand deschise posibilitatile legitimarii reale ulterioare). Aceasta situatie privilegiata a coordonatorului este sesizabila fara dificultati de oricare din cei care doresc si devin coordonatori. Intr-un fel, faptul de a fi coordonator al unei structuri asociative de copii/tineri poate fi considerat o "miza".

De pilda, coordonatorul se afla in situatia de a putea conduce, de a experimenta, de a se valorifica pe sine si pe ceilalti, isi poate proba calitatile manageriale, se poate relationa cu alti actori ai vietii publice locale, iar, daca este destul de rabdator, poate schimba cursul lucrurilor, in speranta ca le-a schimbat in bine.

Problema care se pune se refera la investitia de competenta, timp si la disponibilitatea necesare exercitarii cu succes a acestei functii.

Nivelul la care se produce acomodarea dintre eforturile facute de coordonator si rezultatele urmarite/dorite se masoara in gradul de vizibilitate a Consiliului Copiilor in comunitatea locala.

Rularea Proiectului PAL-TIN pana acum in 35 de localitati din tara a indicat cu destul de mare siguranta ca un consiliu are performante mai mari sau mai mici in functie in primul rind de performanta coordonatorului sau a echipei de coordonare.

al unei astfel de structuri?

Coordonatorul unei astfel de structuri participative poate fi:

- Student
- Fost consilier in cadrul CLCT - este una din cele mai eficiente combinatii de acest tip, coordonatorul trecand astfel si prin etapa in care se afla noii consilieri.
- Cadru didactic
- Functionar public
- Orice alta persoana care isi manifesta interesul de a-si aduce aportul voluntar la dezvoltarea unei structuri de acest gen

Profilul coordonatorului ideal

Multi putem afirma ca nu exista un coordonator perfect cum nu exista nici un om perfect. Insa cu totii avem in minte imaginea unui coordonator ideal:

- deschis la propunerile copiilor si tinerilor
- intelegator
- profesionist
- bun cunoscator al proiectului PAL-TIN si al valorilor promovate de acest proiect
- prieten al copiilor/tinerilor din consiliu
- colaborator al actorilor locali
- persoana cu o imagine buna in comunitate, vizibila
- neafiliat politic
- interesat in mod direct de problemele tinerilor/copiilor
- implicat in viata locala
- un bun organizator
- o persoana cu o capacitate ridicata de comunicare
- capabil sa ofere copiilor/tinerilor libertatea de gandire si de actiune
- capabil sa-i asculte pe copii/tineri
- bine informat
- capabil sa ofere copiilor/tinerilor cunostintele necesare pentru implementarea unui management eficient al proiectelor, al echipei, al resurselor umane si financiare
- sa poata dedica o parte din timpul sau copiilor/tinerilor colegi
- sa fie un bun mediator

Statutul coordonatorului

Statutul include drepturile coordonatorului in aceasta structura care este consiliul, si indica obligatiile celorlalti fata de el.

In virtutea acestor drepturi, coordonatorul capata in cadrul consiliului o anumita pozitie pe o scara a prestigiului si puterii.

Statutul îi permite coordonatorului sa aiba, vizavi de ceilalti, un ansamblu de asteptari legitime.

In raport cu consiliul, coordonatorul este dat: dupa consumarea alegerilor, prima reuniune a consiliului pune fata in fata pe coordonator cu proaspetii consilieri.

Nici coordonatorul nu si-a ales colaboratorii, nici consilierii nu au decis cine sa le fie coordonator. (De la acesta regula sunt si exceptii - in situatia in care consiliul decide să înlocuiască pe coordonator cu o altă persoană pe care ei înșiși o aleg, acest lucru este posibil întrucât regulamentul de funcționare a consiliului trebuie sa cuprinda o asemenea prevedere)

Ceea ce urmeaza sa se intimple este o colaborare pe o durata de 2 ani (daca este posibil), adică perioada mandatului pe care alegătorii l-au dat consilierilor alesi.

Rolul coordonatorului in consiliu

Rolul coordonatorului se refera la setul de obligatii pe care le are fata de consiliu. In consecinta, consiliul se afla in legitimitate atunci cind are anumite asteptari vizavi de coordonator.

O parte din obligatii decurg din statutul de adult - subiect de drept in raport cu consilierii care sunt minori (in cazul consiliilor copiilor).

O alta parte provine din reglementarile care sunt formulate in regulamentele de functionare a consiliilor, reglementari care contureaza, macar in parte, statutul coordonatorului in consiliu.

In sfirsit, in afara de obligatiile care sunt explicit formulate (fie juridic, fie sunt reguli interne cu valoare locala exclusiv), exista pentru coordonator regulile ce ghideaza moral pe orice educator in raporturile sale cu cel ce este educat.

Doua observatii preliminare: de regula, coordonatorul are o pre-cunoastere destul de relativa a unei parti din obligatiile ce se vor atasa inevitabil statutului de coordonator. Cele mai multe si poate mai importante obligatii coordonatorul le afla post-factum, fie descoperind singur, fie constatind ca este incarcat, din varii motive, cu aceste obligatii. Descoperirile post-factum (dupa momentul deciziei de a fi coordonator) produc urmatoarele consecinte:

- fie continua pentru ca si-a reevaluat fortele, prioritatile si este dispus sa-si acomodeze eforturile la cerintele reale
- fie continua, dar din inertie, cu un randament din ce in ce mai slab
- fie renunta explicit public, desistindu-se de aceasta munca

Drepturile coordonatorului

Funcția de coordonator de consiliu confera acestuia avantajul valorificării unor drepturi pe care le are ca persoana, ca cetățean:

- a. Exercițarea dreptului de a participa la modelarea mediului socio-uman, dreptul de a se implica în viața comunității locale, manifestându-se ca operator în mediul comunitar;
- b. Exercițarea dreptului de a se asocia într-o structură sui-generis, cum este un consiliu al copiilor, context în care își poate pune în valoare capacitățile personale;
- c. Exercițarea dreptului de liberă exprimare a opiniilor;
- d. Capacitatea deplină de exercițiu, care îi dă dreptul de a încheia acte juridice prin propria voință, fără a avea nevoie de asistare. Acest set de drepturi capătă importanță specială în condițiile în care majoritatea consilierilor sunt copii până în 14 ani, deci sunt lipsiți de capacitate de exercițiu. Destul de asemănător se pune problema și în cazul Consiliilor tinerilor, întrucât, chiar dacă tinerii implicați au vârsta între 14 și 16/17 ani, au totuși capacitate restrânsă de exercițiu.
- e. Exercițarea dreptului de a conduce/participa la conducerea acestei structuri asociative
- f. Dreptul de a constitui un grup de coordonare, în care să fie cuprinși și alți tineri/adulți
- g. Dreptul de a da aviz pe contractul de animator pe care consiliul îl încheie cu voluntarul/animator
- h. Dreptul de a reprezenta pe consilierii/minori în relațiile lor cu structuri ale adulților
- i. Dreptul de a semna contractele de sponsorizare/finanțare a consiliului
- j. Dreptul de a scoate bani din contul consiliului și a-i întrebuința pentru organizarea de proiecte

Obligatiile coordonatorului

- ✍ Obligatia de a acorda asistenta competenta pentru derularea proiectelor consiliului
- ✍ Obligatia de a organiza, impreuna cu copiii/tinerii, activitatea consiliului - asistenta data copiilor astfel incit ei sa poata lua singuri decizii privitoare la felul in care pot indeplini misiunea consiliului
- ✍ Medierea conflictelor prin cautarea, impreuna cu copiii, a solutiilor acceptabile pentru partile in conflict
- ✍ Obligatia de a actiona intotdeauna in sensul interesului misiunii consiliului
- ✍ Obligatia de a pastra o permanenta legatura cu rețeaua CLCT
- ✍ Obligatia de a participa la reuniunile coordonatorilor
- ✍ Obligatia de a comunica periodic cu parintii copiilor/tinerilor din CLCT
- ✍ Obligatia de a implementa o strategie de comunicare eficienta la nivel de consiliu (atat pe plan intern, cat si extern)

ce pot interveni in procesul de coordonare

Experiența consiliilor în țara noastră și chiar în străinătate indică o serie de dificultăți majore cu care un coordonator se poate confrunta. Cele mai semnificative și mai des întâlnite probleme se dovedesc a fi:

✍ problema timpului de alocat activității consiliului; trebuie ținut cont că, pentru coordonator, timpul acesta provine din timpul său liber, întrucât coordonatorul este un voluntar.

✍ slaba competența managerială: este destul de ușor de observat nivelul de competență în acest domeniu dacă luăm drept criteriu numărul de consilieri care sunt realmente activi în consiliu pe diferitele segmente de timp ale mandatului acestora

✍ lipsa unei strategii a consiliului, capabilă să eficientizeze eforturile și investițiile de resurse ale consilierilor și coordonatorului

✍ rapoarturi deficitare cu consilierii: distorsionarea poate să provină fie din prea multă, fie din prea puțină autoritate, sau din incorectitudinea relativă a coordonatorului care se abate de la misiunea consiliului sau care nu înțelege pe deplin această misiune, sau din incapacitatea coordonatorului de a distribui echilibrat motivațiile în interiorul consiliului.

Potenziale solutii

În măsura în care dificultățile sunt bine identificate și se circumscriu cât mai exact cu putință cauzele sau împrejurările producerii acestor probleme, coordonatorul poate găsi el însuși soluții.

Există o rezolvare cu un câmp de acțiune mai mare decât toate celelalte, cu valoare educațională mai profundă și, gestionată cu inteligență, cu eficiența cea mai mare: această soluție este constituirea și punerea la lucru a unui grup de coordonare a consiliului, echilibrat ca număr, care să permită coordonatorului principal să delege valabil o parte din atribuțiile care îi revin în consiliu.

Pot să constituie acest grup tineri liceeni sau studenți, voluntari din alte asociații, etc. De pildă, unul din coordonatori se poate ocupa exclusiv cu relaționarea cu presa și promovarea imaginii consiliului în comunitate, altul poate prelua sarcina supravegherii componentei consiliului, ceea ce înseamnă și monitorizarea legăturii cu școlile din care provin consilierii.

Echipa de coordonare își distribuie rolurile iar autoritatea coordonatorilor se va diferenția potrivit competenței fiecăruia.

Acesta soluție este foarte eficientă, dar greu de demarat.

O variantă mai puțin pretențioasă este găsirea de "aliați" pentru fiecare proiect sau grup de proiecte.

Pentru dificultățile mai sus menționate, ca și pentru altele care pot să apară, coordonatorul/coordonatorii s-ar putea ghida după sugestii și reguli care au condus pe alți manageri la succes.

[Www.paltin.ro](http://www.paltin.ro)

[Http://europa.eu/youth/index.cfm?l_id=ro](http://europa.eu/youth/index.cfm?l_id=ro)

[Http://www.e-tineret.ro/](http://www.e-tineret.ro/)

[Http://www.youth.md/](http://www.youth.md/)

[Http://www.anpcdefp.ro/programe/tineret/descriere/index.html](http://www.anpcdefp.ro/programe/tineret/descriere/index.html)

[Http://youthdelegate.oricum.ro/](http://youthdelegate.oricum.ro/)

[Http://life.org.ro/site_RO/](http://life.org.ro/site_RO/)

[Http://www.caleidoscop.org.ro/](http://www.caleidoscop.org.ro/)

**Asociatia Master FORUM -
Proiectul PAL-TIN
Rețeaua Consiliilor Locale ale
Copiilor și Tinerilor din România**

**Adresa: Str. Ion Cimpineanu nr. 9, ap. 12,
București, sector 1
E-mail: paltin@dnt.ro
WEB: www.paltin.ro**

**Material realizat în cadrul proiectului
“Participarea copiilor și tinerilor la viața publică”
organizat de Asociația Română a Tinerilor cu Inițiativa
în parteneriat cu Asociația Master Forum
și finanțat de**

Autoritatea Națională pentru Tineret

prin Concursul Național de Proiecte 2007.

Asociația Română a Tinerilor cu Inițiativa

**Adresa: Str. Eugeniu Carada, nr. 10,
cam. 8, Craiova, jud. Dolj
E-mail: arti_craiova@yahoo.com
WEB: www.arti.as.ro, www.e-arti.org
www.voluntaris.xhost.ro**